

UZASADNIENIE I PODSUMOWANIE

wynikające z art. 42 pkt. 2 i art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

do prognozy oddziaływania na środowisko dla potrzeb projektu planu ogólnego gminy Wilczęta

1. Uwarunkowania i opis stanu faktycznego

Uchwałą Nr VII/46/24 Rady Gminy Wilczęta z dnia 20 grudnia 2024r. podjęto decyzję o rozpoczęciu prac nad sporządzeniem planu ogólnego gminy Wilczęta. Dokument ten objął swoim zakresem obszar całej gminy (14 789 ha) i stanowi realizację obowiązku opracowania planu ogólnego gminy, będącego aktem prawa miejscowego, wprowadzonego na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688, z późn. zm.).

Po uchwaleniu i wejściu w życie planu ogólnego dla gminy Wilczęta będzie on uwzględniany przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także stanie się podstawą prawną do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Obecnie zagospodarowanie gminy opiera się na ustaleniach Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Plan ogólny określa podział obszaru gminy na obligatoryjne rozłączne strefy planistyczne (w projekcie wyznaczono strefy SW, SJ, SZ, SU, SP, SR, SI, SN, SC, SK, SG oraz SO, natomiast pominięto strefę SH) oraz wskazuje gminne standardy urbanistyczne, w których określono:

- profil funkcjonalny każdej z wydzielonej strefy (np. strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową, zagrodową, usługową czy otwartą),
- wskaźniki urbanistyczne, to jest: maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, dostosowane do specyfiki środowiskowej danej strefy,

Ponadto w planie wyznaczono także obszary uzupełnienia zabudowy.

Na obszarze gminy Wilczęta występują formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Rezerwat Przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”;
- Rezerwat Przyrody „Osiek”;
- Obszar Natura 2000 PLH280006 „Rzeka Pasłęka”;
- Obszar Natura 2000 PLH320046 „Uroczyska Puszczy Drawskiej”;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Rzeki Wąskiej”;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Słobicki”;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Rzeki Baudy”;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Pasłęki”;
- 69 pomników przyrody.

Na terenie gminy Wilczęta znajdują się ponadto następujące formy ochrony zabytków:

- 4 zabytki wpisane do rejestru zabytków nieruchomych woj. warmińsko-mazurskiego,

- 1 zabytek ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- 29 stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków archeologicznych,
- 23 zabytki nieruchome, wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

2. Czynności formalno-prawne postępowania

W związku z Uchwałą Nr VII/46/24 Rady Gminy Wilczęta z dnia 20 grudnia 2024r. podjęto decyzję o rozpoczęciu prac nad sporządzeniem planu ogólnego gminy Wilczęta. Wykonano czynności określone w art. 13i ust. 3 pkt 1-3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.).

Na podstawie art. 39 w związku z art. 46 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie... Wójt Gminy Wilczęta, ogłoszeniem z dnia 30 stycznia 2025 r. poinformował o przystąpieniu do sporządzania planu ogólnego gminy Wilczęta oraz o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ww. dokumentu.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, prognozę sporządzono w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości prognozy został uzgodniony z właściwymi organami w toku procedury planistycznej.

Projekt planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został przesłany wraz z wnioskiem Wójta Gminy Wilczęta do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismem z dnia 5 maja 2026 r. – znak: IG.6720.5.2026) oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Braniewie (pismem z dnia 5 maja 2025 r. – znak: IG.6720.7.2026) celem wyrażenia opinii i uzgodnienia, o których mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie uzgodnił projekt planu postanowieniem z dnia 18 maja 2026 r., znak: WSTE.610.68.2026.MB. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Braniewie przedstawił pozytywną opinię sanitarną pismem z dnia 15 maja 2026 r., znak: ZNS.9022.4.4.2026.JS, w którym zawarł jedną uwagę.

3. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentów odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Projekt planu ogólnego nie wprowadza ustaleń, które w sposób istotny i negatywny oddziałują na środowisko. Prognoza nie wskazała występowania szczególnych zagrożeń ani przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko. Należy jednak zaznaczyć, że na obecnym etapie, przy zakresie możliwych ustaleń właściwym dla planu ogólnego, dostępne informacje dotyczące konkretnych zamierzeń inwestycyjnych są niewystarczające do pełnej i rzetelnej identyfikacji wszystkich potencjalnych oddziaływań w przyszłości. Uwzględniając zakres planu ogólnego określony w obowiązujących przepisach prawa, nie wskazuje się potrzeby wprowadzania dodatkowych, szczególnych środków mających na celu ograniczenie ewentualnych negatywnych oddziaływań, poza standardowymi działaniami mitygującymi i kontrolnymi.

Realizacja ustaleń planu ogólnego, przy uwzględnieniu odpowiednich zapisów w późniejszym procesie planistycznym, nie powinna spowodować istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, w tym obszarów objętych ochroną, wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie sporządzania projektu dokumentu, w tym również po analizie otrzymanych wniosków. Zaproponowane rozwiązania w opracowywanym projekcie należy uznać za zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie należy wskazać, że projekt planu ogólnego został sporządzony na bazie obowiązujących uwarunkowań i kierunków, w tym wynikających ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto analizowany projekt planu ogólnego jest wynikiem szczegółowych analiz urbanistycznych uwzględniających wnioski i rekomendacje władz gminy, instytucji oraz mieszkańców. Jednocześnie projekt planu ogólnego uwzględnia podstawowe wymogi ochrony środowiska i przyrody, zwłaszcza że niniejsza prognoza była sporządzana równolegle z ocenianym dokumentem, a modyfikacje rozwiązań minimalizujących potencjalne oddziaływania na środowisko wprowadzano na bieżąco.

4. Informacja w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

W prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy Wilczęta w toku prowadzonych analiz, stwierdzono, iż realizacja ustaleń planu skutkować będzie następującymi zjawiskami:

- lokalnymi zmianami w powierzchni ziemi i rzeźbie terenu, m.in. takimi jak: przekształcenia powierzchni terenów dotychczas niezabudowanych w wyniku realizacji nowej zabudowy, prace budowlane, wykopy, ingerencje w warunki gruntowo-wodne, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej,
- częściowym przekształceniem krajobrazu, poprzez pojawianie się nowej zabudowy, ewentualnego wydobycia kopalin oraz powstania instalacji OZE (w planie ogólnym dopuszczono realizację elektrowni słonecznych, elektrowni wiatrowych oraz biogazowni),
- oddziaływaniem na wody powierzchniowe i gospodarkę wodną poprzez konieczność rozbudowy systemów kanalizacyjnych i infrastruktury wodno-ściekowej,
- utrzymaniem oddziaływania względem cennych siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków roślin i zwierząt na obecnym poziomie poprzez uwzględnienie zapisów odrębnych dokumentów np. planów zadań ochronnych,
- czasowym wzrostem emisji pyłów i gazów podczas realizacji inwestycji, przy jednoczesnej możliwości ograniczenia długofalowej emisji dzięki wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii lub wymianie istniejących źródeł emisji substancji do powietrza na źródła niskoemisyjne,
- w zdecydowanej większości podtrzymaniem funkcji gruntów leśnych oraz gruntów ornych o najwyższej produktywności,

- zapewnieniem dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej, poprzez utrzymanie terenów leśnych i otwartych terenów rolnych, a także wskazanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla stref planistycznych,
- wystąpieniem uciążliwości akustycznych podczas realizacji inwestycji budowlanych oraz w przypadku zwiększonego ruchu komunikacyjnego na lokalnych drogach,
- zapewnieniem ciągłości procesów przyrodniczych, przy jednoczesnym zachowaniu najcenniejszych siedlisk leśnych oraz drożności korytarzy ekologicznych (choć lokalnie może ona zostać zakłócona w związku z ewentualną rozbudową sieci drogowej, powstaniem instalacji OZE lub nowych obszarów górniczych),
- wyznaczeniem obszarów uzupełnienia zabudowy, który może ograniczyć rozprzestrzenianie się zabudowy na tereny otwarte, a tym samym sprzyjać zachowaniu lokalnej bioróżnorodności oraz ochronie lokalnego krajobrazu.

Przewidywane oddziaływania przeanalizowano również pod kątem obszarów Natura 2000 oraz innych terenów objętych ochroną. Ustalono, że realizacja postanowień planu nie wpłynie negatywnie na obszary chronione zlokalizowane zarówno w granicach opracowania, jak i w jego sąsiedztwie, ani też na cele i przedmiot ochrony jakiegokolwiek obszarów Natura 2000.

5. Informacja w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy

Do prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy Wilczęta wpłynęło uzgodnienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie:

- postanowienie z dnia 18 maja 2026 r., znak: WSTE.610.68.2026.MB

Do prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy Wilczęta wpłynęła opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Braniewie:

- pismo z dnia 15 maja 2026 r., znak: ZNS.9022.4.4.2026.JS

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w treści uzgodnienia wskazał, że uzgadniany dokument planistyczny jest aktem dość ogólnym i że wyznacza on jedynie ramy dla wydawanych na jego podstawie dokumentów planistycznych, jednakże ostateczne i szczegółowe ustalenie możliwości realizacji konkretnej inwestycji, czyli również analiza zgodności z przepisami dotyczącymi ochrony przyrody, odbywać się będzie każdorazowo na etapie uzgadniania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź decyzji o warunkach zabudowy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Braniewie po zapoznaniu się z dokumentacją zaopiniował projekt pozytywnie, lecz zgłosił jedną uwagę, dotyczącą rozmieszczenia stref SR (przy hodowli zwierząt) w taki sposób, aby nie powodowały one uciążliwości dla terenów z zabudową mieszkaniową (takich jak np. emisja odorów, zanieczyszczeń powietrza, hałasu).

Wymienione opinie i uzgodnienia zostały w pełni uwzględnione w procesie przygotowania końcowego projektu dokumentu. W kontekście uwagi PPIS w Braniewie, należy zaznaczyć, że strefy SR poza profilem „teren wielkotowarowej produkcji rolnej”, posiadają też inne, w tym dodane jako profil dodatkowy „teren zieleni naturalnej” i „teren zieleni urządzonej”. Ponadto na terenie stref SR nie wyznaczano w większości obszaru uzupełnienia zabudowy.

6. Informacja w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski

W toku procedury sporządzania planu ogólnego oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zapewniono udział społeczeństwa, wyznaczając m.in. termin składania wniosków do dnia 18 marca 2026r. W toku postępowania uwzględniono wnioski i rekomendacje organów doradczych oraz mieszkańców, co pozwoliło na wypracowanie modelu zrównoważonego rozwoju gminy. W postępowaniu z udziałem społeczeństwa nie zgłoszono uwag ani wniosków, które wymusiłyby zmianę przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego.

7. Informacja w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Z uwagi na położenie Gminy Wilczęta w pewnym oddaleniu (ok. 20km) od granic państwa oraz brak planowanych inwestycji o zasięgu ponadregionalnym mogących oddziaływać poza granice kraju, wykluczono możliwość wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko. W związku z brakiem przesłanek merytorycznych, postępowania w tym zakresie nie przeprowadzono.

8. Informacja w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy Wilczęta ocena skutków przyjęcia omawianego dokumentu planistycznego w zakresie oddziaływania na elementy środowiska przyrodniczego odbywać się będzie w ramach prowadzonego Państwowego Monitoringu Środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Ocenie podlega m.in. stan powietrza atmosferycznego, ilość i jakość wód powierzchniowych i podziemnych, klimat akustyczny. Dodatkowe analizy skutków uchwalenia planu ogólnego przedstawiane będą w ramach dokumentów szczebla gminnego np. rocznych raportach o stanie gminy, prowadzonych ewidencjach. Społeczne następstwa wejścia w życie planu ogólnego będą mogły być weryfikowane w ramach konsultacji społecznych, bieżącej analizy wniosków w zakresie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ankiet.

.....

podpis Wójta Gminy Wilczęta